СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 266. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 14. листопада 1930. VOL. XXXVIII. No. 266. Jersey City, N. J., Friday, November 14, 1930. THREE CENTS.

ВСІ — ДО МАНІФЕСТАЦІЙНИХ ПОХОДІВ.

ГУВЕР ШУКАЄ ПОМОЧІ В ДЕМОКРАТІВ

ВАШИНГТОН. — Президент Гувер звернувся телеграфічно до сенатора Робінсона з Арканзо, демократичного провідника в сенаті, з просьбою о попертя демократів у конгресі. Президентови ходить о те, щоби не було ніякої опозиції щодо урядових проєктів у справі допомоги безробіттю та щоби всі потрібні ухвали перейшли скоро, без зайвих дискусій.

Робінсон не дав ще ніякої відповіди на це предложення.

НЕ ХОЧЕ БУТИ СЕКРЕТАРЕМ ПРАЦІ.

СКРЕНТОН. — Ходять слухи, що Вилієм Ґрін, президент Американської Федерації Праці, має стати секретарем праці. Ґрін, коли його про це запитали, відповів, що коли би йому зробили з Вашинґтону подібне предложення, то він не приняв би його, бо це противне його плянам і його політиці.

ЦІНА НА МІДЬ ПІДНЕСЛАСЯ.

НЮ ЙОРК. — Ціна міди піднеслася з 9½ центів за фунт на 10 центів. Ця підвишка викликала дуже оптимістичні коментарі. Кажуть, що запотребування міди зросло, а тимсамим промисл зачинає підноситися. Біржа зареаґувала на це загальною підвишкою вартости майже усіх паперів.

ТОРГУВАЛИ НАРКОТИКАМИ.

НЮ ЙОРК. — Аґент Арнольд Ляшавер грав ролю розтратного пана майже рік, заки запізнався з членами банди, яка торгувала наркотиками. Бизнесовий оборот тої банди виносив річно понад $2,000,000. Найбільше торгували морфіною. Придержано 14 чоловіків і три жінки.

ЗА ПЯТЬДНЕВНИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ.

ВАШИНҐТОН. — В останнім дні конвенційних нарад „Асосіейшен оф Нешенел Адвертайзерс" порушено справу заради економічної депресії. Головно говорено про те, як змусити консумента до більшого закупна. З того прийшли до заключення, що треба дати йому більше вільного часу, щоби міг розглянутись і купити те, що йому потрібне. Тому кажуть, що повинен бути один день в тижні вільний від роботи, себто, що треба обстоювати 5 днів праці на тиждень.

Рівнож піднеслися голоси проти масової продукції, яку вважають нещастям, бо кажуть, що Америка потребує масової консумції, а не надпродукції.

ТЕСЛІ ЯК ОГОРОДНИКИ.

ЛЕЙК ВОРТ (Флорида). — Теслярська льокальна юнія знайшлася під осінь в дуже скрутним положенні, бо не було роботи. 130 членів юнії прийшли до переконання, що їм прийдеться терпіти цілу зиму. А щоби того не було, винаняли спільно 50-акрову фарму і почали садити на ній городину, заміняючи пилки й молотки на плуги й борони. А тепер не журяться. Бо кажуть, що коли не буде збуту на бульбу, фасолю та інше, то вони самі це все зїдять.

ПОВІСИВСЯ ІЗЗА БОХОНЦЯ ХЛІБА.

ПІТСБУРҐ. — Безробітнього Джозефа Друсіна, літ 39, вдівця і батька 4 малих дітей, придержали, як забрав у сусідки бохонець хліба, щоби дати дітям їсти. Друсін так взяв собі це стид до серця, що пішов до пивниці й повісився.

КОРИСТИ З ГУМАНІТАРНОЇ ПРАЦІ.

НЮ ЙОРК. — Богатші пані, які займаються гуманітарною акцією, часто нарікають, що вони перетяжені працею. Комішенерка Мисс Перкинс каже, що стейти перебирають щораз більшу частину гуманітарної акції й незабаром для тих пань останеться дуже мало роботи. Але це вийде на некористь самим паням. Бо, каже Перкинс, хто займається гуманітарною акцією, той почуває себе щасливішим, бо він має більше задоволення з життя, коли займається роботою, яку вважають за найблагороднішу.

ЗАПОВІДАЄ КІНЕЦЬ ПРОГИБІЦІЇ.

АТЛЕНТИК СИТІ. — Сенатор Джеймс Гемилтон Луїс, котрий побив при виборах „суху" контркандидатку, Миссис Ганну Мек Кормик, заповідає, що новий конгрес, який зійдеться у марті 1931 р., знесе прогибіцію, а стейти рішатимуть, які напитки треба вважати алькоголічними.

ДОВАЧУЄ УПАДОК ПАРТІЇ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Никлас Ботлер, президент Колюмбійського університету, твердить, що коли републиканська партія не заявиться за знесення прогибіції, то потерпить при наступаючих виборах таку невдачу, якої ще не мала ні одна з великих партій.

ВІДКРИТТЯ ІНДО-АНҐЛІЙСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Король Юрій відкрив у Лондоні (Анґлія) ожидану конференцію „навколо круглого стола". Тепер у Лондоні починаються між представниками Анґлії та помірковиними Індусами розмови про полагодження індійської кризи. Зі сторони уряду Анґлії приготовлено три пропозиції для розвязання цієї тяжкої проблеми. Між іншими є один проєкт надання домініяльних прав Індії, але воєнні справи мають лишитися в руках Анґлії.

ЧІЧЕРІН НЕПЕВНИЙ.

З Москви прийшли вісти, що Чічерін хотів видати свої спомини, але цензура заборонила, бо спомини контрреволюційні.

ВБИЛИ БАНДИТА.

Вандрував по Парані (Бразилія) звісний бандит, Ліко Перейра, що на своїй совісти мав 12 мордів. Він убив недавно в Імбітуві поліційного жовніра, відтак утік з вязниці, де відсиджував свою кару. Тепер тихцем крутився він у сторонах Імбітуви і наклонював людей, щоби спільно напасти на Імбітуву. Поліція викрила його кривіку коло Бом Жардін, окружила й, але боронився Ліко добре. В обороні зранив він одного жовніра, але самого його вбито в окопах, які він зладив для своєї оборони.

ГУМОР ПІД ШИБЕНИЦЕЮ.

На днях у Ковні мали повісити бандита Кальтіна, якого суд засудив на кару смерти за вбивство кількох селян. Годину перед виконанням присуду директор вязниці, по звичаю, спитав засудженого: „Яке ваше передсмертне бажання? Маєте право просити всього, чого хочете". Засуджений Кальтін відповів: „Я хочу перед смертю зїсти тарілку суниць". Директор вязниці був у клопоті і заявив: „На жаль, у вересні суниць уже нема". — „Нічого, я чоловік терпеливий і зачекаю до червня слідуючого року". Але всеж Кальтіна повісили, не чекаючи на суниці.

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІО.

В неділю, 16 листопада, від год. 3-тої до 3.30, Рочестерська Мандолінова Оркестра під проводом Л. Сорочинського відограє концерт на радіостації W. H. A. M., Rochester, N. Y.

Програма: 1) Побратався Сокіл — арр. Л. Сорочинського; 2) Стоїть гора висока — А. Наруча; 3) Жниварська пісня — П. Батюка; 4) Sing Me to Sleep — E. Greene; 5) Ой зза гори світ біленький — Л. Сорочинського; 6) Стоїть явір над водою — А. Кошиця; 7) Журавель — Л. Сорочинського; 8) Живи, Україно — К. Стеценка.

Солісти: Ю. Січинська і М. Климців; при пяні С. Климців.

НАРОДНЯ МОВА В ХОРВАТСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ.

Як давніше Чехам, так тепер Хорватам дозволив Римський Престол уживати в цілім ритуалі — при уділюванні св. Тайн, при обрядових освиченнях, благословеннях, при похоронах і т. д. — живої народньої хорватської мови замісць дотеперішньої латини. — Тим чином вже друга жива словянська мова здобула собі в католицькій церкві право горожанства, право мови церковної, літурґічної, розуміється з як найбільшим пожитком для вірних.

ВБИВСТВО НА ВЕСІЛЛІ.

В Прилїску, пов. Кросно, на весіллі одного господаря вбито вистрілом з револьвера Іванну Ковальську.

ПРОПАЛО ПІВ МІЛЬОНА ЛЕВІВ.

Галацька (Румунія) фірма „Драйфус" вислала своєму репрезентантови в Болграді грошевим листом 500 тисяч левів. Грошевий лист почта доручила, але в ньому не було грошей, лише якісь пописані папери. Додумуються, що крадіж мусіла статися в почтовім вагоні. Кишинівська поліція оглянула вагон, яким везли грошевий лист, та безуспішно.

ЦІЛІ МІСТА СТАЮТЬ ЛЬОКАЯМИ.

Преса доносить, що ЦК предложив адміністраційним властям з СССР заборонити містам бодай на 1 рік змінюти свої імена, бо почти не можуть уже визнатися в хаосі тих змін. Річ у тім, що міста й місточка в СССР прибирають імена що грізніщих червоних тиранів, щоб запобігати в них ласки. Багато міст протягом короткого часу змінило вже кількакратно свої імена на Троцьк, Зіновєвск, Раковскіград, Брусіловск, Камєнев і т. д. Як тільки котрий з тиранів тратить ласку Сталіна, зараз наступає зміна в іменах міст, названих іменем такого червоного потентата. Дійшло до того, що тепер невідомо, як котре місто називається, бо зміни відбуваються часто. Льокайство цвите, а хаос росте.

БАТЬКО ТЯЖКО ПОРАНИВ ДВОХ СВОЇХ СИНІВ.

В одному селі недалеко Вильна Адам Добалевич тяжко поранив сокирою двох своїх синів за те, що вони несвідомо спалили 1,000 золотих, які їх батько сховав у печі. За ті гроші Добалевич хотів купити поле.

З РОДИННИХ ТРАҐЕДІЙ.

В 4-тій окрузі у Відні мешкав 45-літний поручник Фердинанд Урбан, який в 1908 р. оженився, мав двох синів і перед двома роками розвівся з жінкою. Урбан взяв з жінкою розвід через якісь хвилеві супружі непорозуміння, але по якімсь часі він почав тужити за своєю давньою товаришкою життя та відчув, що без жінки життя йому немиле. Поручник пішов до дому своєї розведеної пані Єлисавети і заявив їй, що він вибачив їй та забув давні непорозуміння і просить її вернути до нього. Єлисавета відповіла, що до нього не верне, бо любить 25-літнього скульптора, якого недавно пізнала на балі. Поручник із жалю та заздрости стріляв до жінки з револьвера і вбив її, щоби не було ні скульптора ні йому.

АНҐЛІЙСЬКО-ІНДУСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ РОЗПОЧАЛА СВОЇ ПРАЦІ

ІНДУСИ БУДУТЬ ДОМАГАТИСЯ ДОМІНІЯЛЬНИХ ПРАВ ДЛЯ СВОЄЇ БАТЬКІВЩИНИ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Перший раз в історії в Лондоні зійшлися на спільну конференцію представники ріжних індуських провінцій та представники Великої Британії. Зі сторони Індусів у конференції беруть участь деякі магараджі, що є суверенами своїх провінцій в Індії, та представники ріжних політичних ґруп, включно до тих, що домагаються повної незалежности Індії від Анґлії.

Зі сторони Великої Британії до делеґації входять члени всіх трох анґлійських партій. Це надає конференції надзвичайне значіння.

Сторонники повної незалежности Індії кажуть, що праці конференції покажуть, чи Ґанді має слушність, домагаючися незалежности Індії способами активної боротьби, чи з Анґлією можна договоритися мирним способом на конференції. Тепер очі всієї Великої Британії та Індії звернені на цю конференцію, від якої залежить не лише політичне життя Великої Британії в майбутньому, а може й сама доля цілої імперії.

НАЦІОНАЛІСТИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ІНДУСІВ.

БОМБЕЙ (Індія). — В звязку з відкриттям у Лондоні анґлійсько-індуської конференції відбулися націоналістичні демонстрації майже у всіх містах Індії. Демонстранти домагалися негайної загальної амнестії всіх арештованих у звязку з боротьбою націоналістів. Ця амнестія булаб найліпшим доказом того, що конференція в Лондоні дійсно має завдання розвязати як найліпше справу Індії.

НЕ БУДУТЬ РЕАҐУВАТИ НА ВИГАДКИ БОЛЬШЕВИКІВ.

ПАРИЖ (Франція). — Ґазети відмовляються поважно трактувати большевицькі сензаційні повідомлення про відкриття міжнародного заговору, спрямованого проти радянської Росії. Всі вважають, що цією вигадкою большевики хочуть відвернути увагу своїх громадян від тяжкого внутрішнього стану в Росії і переложити вину за свої невдачі на економічному полі на плечі російських фаховців та міжнародніх чинників.

Французьке правительство цілковито іґнорує заяву большевиків і жадних пояснень не буде давати, не зважаючи на те, що большевики в числі „заговірників" назвали Пуанкаре, Бріяна та французький ґенеральний штаб.

ЛЮДЕНДОРФ ПРО НОВУ ВІЙНУ.

МЮНХЕН (Німеччина). — Ґенерал Людендорф опублікував брошуру, в якій старається доказати, що в 1932 році виникне друга світова війна. Головні боєві події, на його думку, відбудуться на німецькій території, що спричинить Німцям кольосальні матеріяльні страти, а то й повну загибель їхньої культури.

Картини майбутньої війни Людендорф описав з великим реалізмом. Та на його писання про війну дивляться як на звичайне ворожбиство „ясновидючих".

ЗАСИПАЛО ЗЕМЛЕЮ 60 ОСІБ.

ПАРИЖ (Франція). — В долині ріки Рони, недалеко від Ліону, обвал землі засипав кілька манастирських домів з монахинями. Земля задавила на смерть 60 монахинь, а 40 покалічила.

Причиною обвалу землі вважають великі дощі, які глибоко розмочили землю. З Ліону на місце катастрофи виїхали пожежники та шпитальні амбуляції, щоб ратувати присипаних землею.

ТРУПИ З 13 СТОЛІТТЯ.

МАДРИД (Еспанія). — В пивниці манастиря в Толідо, під старою підлогою знайдено 10 трупів чоловіків, жінок та дітей. Очевидно, це трупи людей, які заховалися в підземелля в 13 столітті під час муринської інвазії на Еспанію. Знайдено їх цілком випадково, коли монахи звернули увагу на те, що зпід підлоги чути, ніби там є порожнеча.

Тому, що повітря до пивниці зовсім не проходило зовні, а в середині було сухо, всі трупи збереглися так, начеб їх положено туди лише вчора. Трупи знаходяться в таких позах, що свідчать про той жах, який вони переживали, загибаючи від браку повітря та поживи.

Місяць листопад — місяцем національної жалоби.

День 15-го листопада — днем масових протипольських демонстрацій

НЕДІЛЯ, ДНЯ 16 ЛИСТОПАДА, Є НЕДІЛЕЮ МОЛИТВИ ЗА НЕВИННІ УКРАЇНСЬКІ ЖЕРТВИ ПОЛЬСЬКОГО ТЕРОРУ.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ НЕГАЙНОЇ ЗБІРКИ НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.
One year ....$ 7.00	На рік ....$ 7.00
Six months ....$ 3.75	На пів року ....$ 3.75
Three months ....$ 2.00	На три місяці ....$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	В Джерзи Сити і Заграницею:
One year $10.00	На рік $10.00
Six months ....$ 5.00	На пів року ....$ 5.00
Three months ....$ 2.75	На три місяці $2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КОЖДИЙ І ВСІ -- ПРОТИ ПОЛЬЩІ.

В суботу, дня 15. листопада, матимемо нагоду обчислити свої сили. Будемо могти наглядно переконатися, як глибоко зранене наше серце, як ми вміємо заманіфестувати свої почування і свою любов до катованих наших братів.

Ми свідомі того, що тепер настали такі важкі часи, що є між нами і такі, що не мають що дати дітям їсти. Ми знаємо, що це є болюче втратити тепер робучу днину. Як і знаємо те, що маніфестаційні походи вимагають не тільки доброї волі й охоти, але й малої матеріяльної жертви. Але в тім і вартість і сила маніфестаційних походів, що саме люди ставлять вище якусь велику справу, якусь ідею, якийсь біль понад певні матеріяльні малі втрати, невигоди і т. п. І тому саме по таких походах пізнати свідому, культурну й гуманну націю.

Такий похід має велику моральну вартість для нас самих. Бо це є нагода обчислити свої карні й свідомі ряди. Бо хто буде в поході, на того можна числити як на свідомого, карного й жертволюбивого Українця чи Українку.

А кого не може зрушити теперішний кривавий час і ті нелюдські звірства, яких доконують польські банди над Українцями в Галичині, той не є не тільки Українцем, але взагалі людиною.

Ми не є одинокі, що протестуємо. З усіх закутків світа, де тільки живуть по чужих краях Українці, розходяться протести проти Польщі. Але тут на американській землі є нас найбільше число. Тут нам розмірно ще найкраще поводиться. Тут маємо ще найбільшу свободу. Тому звідси повинен вийти найсильніший протест.

Край відозвався до нас з розпучливою просьбою ратунку. І ми його дамо в такій мірі, як це нам можливо. Ми постараємося здемаскувати Польщу принаймні в очах американського світа, який її досі ратував позичками й ріжними фінансовими дорадниками. Хай тут пізнають, кого вони ратували від упадку. Хай знають, що Польща це найбільш варварська держава під сонцем.

Тому саме мусимо викресати з себе в Америці максимум національної енергії. Кождий з нас мусить допомогати протестаційній акції словом, грошем, талано́м, або хоч присутністю на вічах, чи маніфестаційних походах. Тільки збірними силами всієї іміграції зможемо дати дійсну поміч рідному краєви. Масові маніфестації є зразком такої збірної акції.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОГРОМ НАД УКРАЇНЦЯМИ.

(Оригінальний допис з краю).

(2)

В селі Серафинцях, пов. Городенка, здобулася експедиція навіть на „жарт". По цілковитому знищенню кооперативи і читальні на місці кооперативної вивіски зроблено напис на стіні дому: „Уліца Маршалка Пілсудского". Залежно від настрою урядових погромщиків, знищенню підпадає навіть і будинок, в якому міститься кооператива чи читальня Просвіти. Розкидають навіть стріхи будинків і валять стіни. По тій всій „роботі" проголошують до скатованих людей: „Пропала ваша Україна!".

Така сама доля чекає кожну читальню Просвіти, причому в першу чергу **нищиться до ґрунту бібліотеки.**

Жахливе жниво вандалізму.

Досі знищено до тла десятки тисяч українських домів, тисячі українських кооператив, читалень Просвіти з бібліотеками, театральними приладдям, музичними інструментами, словом: усю обстановку, не виключаючи самих будинків. Цю руїнницьку роботу переводиться по українських селах і містах. Всюди, де тільки є українські памятники, експедиція нищить їх від фундаментів. Вандальська рука карних експедицій захопила також союзи Кооператив, Союзи (Філії) Просвіти по містах. Так на пр. зруйновано до тла Повітовий Союз Кооператив зі всіми товарами, книговодством і обстановкою та філію Просвіти з бібліотекою в Бережанах, Подільський Союз Кооператив, Філію Просвіти з прекрасною бібліотекою і друкарню в Тернополі, складницю Повітового Союза Кооператив у Козовій і т. д.

Експльозії бомб.

Краєва Централя Українських Кооператив, школи, Просвіти летять в повітря. На домогу карним поліційним і військовим експедиціям приходить „невідома" рука, що підкладає під охороною польської поліції бомби під українські установи і висаджує їх в повітря. Так ось висаджено у воздух українську приватну народну школу Т-ва „Рідна Школа" на Личакові у Львові, читальню Просвіти в Машеві та в Данилівцях, пов. Зборів, читальню Просвіти в Збоїсках коло Львова, вкинено дві бомби військового типу до Повітового Союза Кооператив в Сокалі, яка на щастя не експльодувала і т. д.

Дня 2. жовтня прийшла черга на Краєву Централю Українських Кооператив так зв. Т. З. В. „Центросоюз" у Львові. В ночі вложено в партері двоповерхової камениці Центросоюзу пекольну машину страшної вибухової сили, від експльозії якої дуже порушено каменицю і майже ввесь склад товарів. Від бомб не хилилася навіть така установа, як український монастир ОО. Студитів у Львові.

Горить українське майно.

Рівночасно з гуком бомб нищить українські установи та приватне майно Українців огонь; підкладений також „невідомою" рукою. Так напр. спалено читальню Просвіти і кооперативу в Воютичах, пов. Самбір, кооперативу в Микуличині, спалено маєтки священиків: Лисика в Демянові, пов. Рогатин, Качали в Ліснаках, пов. Бережани, д-ра Юрика у Золочеві, Гординського в Чернелиці, пов. Городенка, і т. д. і т. д. **Розбивання вікон і вітрин** — це звичайна річ, яка вже навіть не робить враження. Так на пр. у самім Львові на очах поліції камінням розбито кількакратно вікна і вивіски у молочарських крамницях Маслосоюзу на вулицях Сапіги, Личаківській, Костюшка і на Ринку, вибито вікна в каварні „Народна Гостинниця" (портієра, що злових одного погромщика, поранено ножем), виграбтано вікна в Науковім Товаристві ім. Шевченка, в укр. книгарні ім. Шевченка і т. д., вибито вікна в каплиці на Замарстинові, здемольовано українську захоронку, школу і кооперативу на Левандівці і т. д.

Жахливі ріжноманітності.

Спосіб „пацифікації", описаний вище, є загально прийнятою формою нищення господарських надбань та здоровля українського населення. Тому що в експедиціях беруть участь десятки тисяч ріжних людей, а сама вижива тревас вже другий місяць, то зовсім не дивно, коли в ріжних місцевостях появляються ріжні „оригінальні способи „усмирення" українського народа. Напр. не у всіх селах катовано людей по списку. Було чимало сіл, де бито й руйновано все, що тільки попало в руки. Так напр. в селі Чернилів Руський, пов. Тернопіль, шкадрона уланів, оточивши зі всіх сторін село і виставивши на всіх дорогах кулемети, зігнала на громадський майдан усіх мешканців села з жінками і дітьми. Опісля відлучили всіх дітей нижче 13 літ, а також всіх Жидів і Поляків, і почалося страшне поголовне катування буквально всіх Українців — мущин, жінок, дівчат, підлітків.

В селі Розношинці, пов. Збараж, військо зігнало всіх людей на майдан і перебило нагаями всіх, крім двох людей.

В селі Мозолівці, пов. Підгайці на 150 господарств знищено понад 100 господарств. Здемольовано всю внутрішню обстановку, ліжка, печі, посудину, пр. порізано одежину, попоронено подушки і розсипано по піря, розібрано дахи домів, поробивано образи, вікна, позривано підлоги, понищено машини і т. д.

Не пощадили навіть керницъ, до яких насипано всякого сміття, відламків з розбитих печей і піря. Били кождого, кого застали в селі не виключаючи дітей. Озвірілість експедиції дійшла до того, що побили навіть смертельно хорого старця Йосифа Гальму, який вже рік лежить хорий в постелі. Люде не мають навіть з чого напитися води. По відході експедиції село виглядає як по страшнім землетрясенню.

„Оригінальний помисл". По знищенню до тла села Купчинці, пов. Тернопіль і скатованню населення, карна експедиція рушила до села Денисова. Для розвеселення товариства привязано мотузками громадського асесора Олексу Росоляка за шию до воза і під страшними ударами нагаїв і ноги з змушено його бігти разом з кіньми з Купчинців до Денисова.

Насилування жінок.

Маючи всюди таку необмежену свободу, карні експедиції не відмовляли собі також і такої приємности, як обезчещення українських жінок. Та напр. в селі Шилах, пов. Збараж, карна експедиція в розгарі руйнування майна села і катування поголовно всіх людей, ловила молодих дівчат і заганяла їх до замкнених льокалів, де їх в дикий спосіб знасилувано. Подібних фактів тисячі.

Щадимо нерви читача і не подаємо далі цих гнїбних подробиць.

„Біць, жеби здех".

Звірські катування нещасних людей мають не тільки на цілі застрашити Українців і понизити їх людську гідність; карним експедиціям ходить головно о те, щоби через оті побої відправити на той світ найбільше цінних українських громадських діячів, невигідних для польського уряду, а яких дорогою закону ніхто не міг ні карати ні нищити. Вже тепер богато людей вмерло від побоїв, а є маса людей з поломаними ногами, руками, ребрами, з внутрішними ушкодженнями, які в скорому часі попрощаються з життям. До тих людей належать громадяни ріжних станів: священики, адвокати, учителі, лікарі і селяне, робітники, ученики, студенти. На пр. не давно від побоїв умер 18-літній Тютько Михайло з Гаїв коло Львова, згинув від побоїв Грицина з Соховець коло Підгаєць, адвокатський писар Бомба помер від побиття і т. д. Поломано ноги і ребра б. послові д-рові Яворському, зломано руку і ребра війтові Іванові Варениці з Денисова, смертельно скатовано лікаря д-ра Андрія Кокодинського і інж. Андрія Турянського в Новім Селі, пов. Збараж, і т. д.

Як переводжено отті смертельні екзекуції, подамо такий приклад: В селі Данильче, пов. Рогатин, карна експедиція зачала своє „урядування" від биття начальника тої громади, Андрія Гривнака, інтелігентного селянина, та визначного громадського діяча й кандидата на посла до сойму. В страшний спосіб катовано його в хаті (де містил ся канцелярія громади), а відтак приказано йому вилізти на горище, де ніби мала відбутися ревізія. Там почали його бити вдруге, аж нещасний втратив притомність. Тоді отті нелюди скинули зімлілого війта з горища на долівку. Пізніше завели його до сусідного села і замкнули до сільського арешту, де просидів дві ночі. Кождої ночі приходило 5 поліцаїв до того арешту і там знова катовано його нещасного. В страшнім стані відвезено його до арештів в Рогатині. Побитий по тій „пацифікації" почав плювати і мочити кровю. Ни буде він жити — питання. Така доля стрінула війта Михайла Гарасима з Молошковичі, пов. Яворів, що по скінченню університетських студій заявився хліборобством, кооперацією і культурно-освітною працею. Карна військова експедиція знищила все його село і дуже лютилася, що не застала війта в дома. По відїзді експедиції поїхав Гарасим до Яворова на сесію війта, скликану повітовим старостою. По відбутому засіданню вийшов він зі старостою і тут на нього чекав десяток уланів з 14. полку кавалерії. Вхопили його, затягнули до військового тягарового авта і повезли на передмістя Яворова. Наконечне, де стоял... діла шкадрона. Привели його до читальні Просвіти, роздягли до гола, положили на підлогу, і до кількох жовнірів на голову і ноги та, зазкавши передтим уста мокрою шматою, дали відразу коло 100 буків з приговорюванням: „ти, с-сине, хцеш України будовать?" Скатований війт хвилю полежав і як прийшов до сил, зачав помалу вбиратися; тоді улани в крик: „а тобе то за мало" і почали катувати його другий раз доти, аж зімлів. Непритомного відвезли люде до гетелю, де він бореться зі смертю.

В такий же спосіб замордували також в Яворові абсольвента фільософії Алексевича Івана. Священик, що сповідав його на смерть, зімлів на вид скатованого тіла.

В наслідок катування при смерти знаходиться ученик 6-тої кляси яворівської гімназії Остап Линда, якому дали було 300 буків... і так без кінця. Найжахливішою річю є те, що під натиском урядових чинників ранених Українців не приймають в шпиталі ані у Львові ані на провінції. Під терором влади навіть приватні лікарі відмовляються давати покаліченим лікарську поміч. Лікарів Українців урядові чинники не пускають на села до скатованих людей. Діються речі, яких культурна людина не може збагнути.

(Дальше буде)

ГОЛОСИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ.

UKRAINIAN GROUP PROTESTS ACTION OF POLISH ARMY.

Congregation Appeals to Stimson to Use Influence at Galicia. Brutality is charged.

The congregation of the Passaic Ukrainian Orthodox Church has written a letter to Secretary of State Henry L. Stimson in protest to the treatment accorded the Ukrainian people in Eastern Galicia by the Polish constabulary under the direction of the Polish Government.

The action of the Ukrainian people was taken at a mass meeting of the congregation Sunday. The appeal, in part, follows:

"It was unanimously decided by the combined societies of the said congregation to respectfully bring to your attention our protests against the outrageous brutalities committed against the Ukrainian population in Eastern Galicia by the Polish soldiery and constabulary under the direction of the Polish Government.

"The news received by the American press with respect to the modern barbarism going on under the existing Polish Government appears incrediable to an American citizen. Nevertheles, it is a fact that these crimes have been perpetrated in view of the corroboration of the English and American press.

"It seems inconceivable that in the present age and civilization a nation like Poland, which came into being only, by the good graces of the Allied powers, should consistently disregard and violate the material rights of a man as ordained by the Creator.

"We therefore beseech you to utilize your tremendous influence with the European powers on behalf of a down-trodden people."

The appeal was signed by the Rev. Father Joseph Bodnar, pastor of the Ukrainian Orthodox Holy Ascension Church, and John Rozdiabek, president.

(The Daily Herald, Passaic, N. J., November 5, 1930).

ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА В ГАЛИЧИНІ

(Оригінальні матеріяли з краю).

(11)

ВИШНІВЧИК, ПОВ. ПІДГАЙЦІ.

4. жовтня 1930 р.

До нашого села Вишнівчик прибула дня 26. вересня ц. р. польська експедиція, в числі 90 (девятьдесять) жандармів-дикунів і в тій хвилі кинулись на мирне українське населення, гейби скажена дич. Вони уже мали посписуваних усіх свідоміших Українців. Вони розбрились по селі, по 8 або 10 в купі і спліндрували ціле село. Насамперед напали 10 Ляхо-татарів на старенького (бо уже 75-літнього) Ілію Захаркова. До хати прийшло десять дикунів з батогами в руках і кажуть до него: „І ти, стари гайдамако, хцеш будовать Украінен? Як сен називаш? а гдзе твуй сын?" Старенький відповів, що сина нема дома, поїхав до міста на ярмарок. Тоді жандарми почали показувати польську культуру. Насамперед повивалювали двері в хаті й сінях, повибивали крісами вікна разом з футринами, далі розвалили піч і кухню. Багнетами порізали кожух, фунтра і все убрання, яке тільки знаходилось в хаті. Порізали подушки, перини. На столі стояла рощина на хліб, то замішали разом з пірем, а відтак почали висипати усе збіжа з тих мішків на одну купу, пірє, піч, кухню, рощину на хліб, огірки квашені, капусту, збіжа з мішків і т. д. Полили цю купу нафтою, кажуть до старенького, котрий стояв з боку й приглядався тому всьому: „Відзіш, стари гайдамако, як сен Украінен будує". Старенький глянув на купу руїни тай сказав: „Та я бачу вашу в тій купі польську культуру".

Тоді озвірілі жандарми почали старенького бити, куди попало, й плювати в лице. Пішли на двір і порозшивали хату й стайні; порозвалювали стіжки, а снопи порозрізували так, що з тих стіжків зробили купу соломи.

Коли вже була повна руїна в хаті й на дворі, тоді забрались лишати по собі знак культури африканського дикуна.

Так само робили в кождого свідомого Українця. В Івана Дурдели зробили повну руїну в хаті й на дворі та дуже побили стареньку Дурделову жінку й її синів: Стефана і Тому. Обох лишили непритомними. Знищили все майно в хоті й на дворі в Михайла Захаркова (сина Стаха), а самого Михайла жорстоко побили. Казали йому лягати на землю. Він не хотів лягати. Тоді його злапали й положили. Один Лях-татарин сів йому на голову, а чотирох інших почали кольбами бити його. Так били, що він аж зімлів. Відтак почали лити на нього воду. Коли він очунявся, то знову били. Так повторювали шість разів: били й відливали. Коли вже був збитий так, що вже тіло було синє й шкіра потріскала, тоді катюги кажуть до непритомного від побиття: „На, маш Украінен. Так сен Украінен будує — бендзеш пamentал, цось будовал Украінен!"...

Також знищили ціле господарство Андрія Семенкова й богато більше інших господарів. У нас знищили зовсім майно 15 господарів. Знищили читальню „Просвіти" до тла. Шафи й книжки багнетами порубали. Кооперативу ограбували так, що не лишилося нічого. Шафи поломали й повикидали на двір. Розвязали товариство Сокіл.

Шкоди для нас наробили Ляхо-татари на десятки тисяч американських долярів. Тяжко побили нашого пароха о. Чоліґ й його дружину та дочку. В церкви тепер не відправляється богослуження, бо о. Чолій лежить хорий. Нарід збирається коло церкви й ходячи попід церквою, плаче та молить Бога, коли вже ті Ляхо-татари заберуться під свою Варшаву.

Били, кого тільки зловили, розуміється, Українців, а до тих, котрі були в полю або були в місті, чи вертали вечером до дому то малі діти вибігали за село наперед й казали не йти старшим до села, бо в селі є Татари й бють кожного свідомого Українця. Тоді люди завертали фіри з дороги назад в поле, а декотрі лишилися на полі, а інші їхали до сусідних сіл. Нарід не повертав до дому два дні. Аж як Татари забралися, тоді почали люди зїжджатися до своїх хат так, як це було 1917 року по війні. Все майно знищене, хати, стайні порозвалювані, а ті люди, що були дома, тяжко побиті. Тепер старі й малі лежать хорі, а тут ані чим їх прикрити, ані що їсти їм дати, бо все знищили Ляхи. Чиста Содома й Гомора. Ляхи також побили місцевого українського лікаря й Томка Дурделу (сина Івана).

Українці, котрі не побиті, йдуть вечерами відвідати тих, котрі від побиття лежать хорі. Посходяться до хати, постоять коло постелі та й дивляться на нещасного, як тяжко від побиття віддихає. Глядачам жаль робиться й сльози самі тиснуться до очей, а в грудях запалюється вогонь до помсти й боротьби з Ляшнею.

Тепер у нас Ляхи завели панщину. Кожної ночі гонять по трицять селян на варту до панських стирт, а по шість селян на конях пильнувати телефону. Не знаємо, як довго так буде. У нас тепер дуже строга цензура, але проте ми довідуємося, що такі самі „чуда", як у нас були, ще є по цілій галицькій українській землі.

Польська експедиція лишила по собі в селі такий страх, що нарід у ночі боїться лягати спати. Кажуть, ануж повернуть ще раз і вимордують ціле село, бо в Ляхів усе можливе. Ті, котрі зістали побиті й знищені, нічим не провинилися. Вони панських стирт не палили, але Ляхи не питались, чи хто палив стирти, або ні. Для катів вистарчало те, що коли ти є Українець, то тебе треба вибити так, щоби більше не міг по світі ходити. От, що Ляхи мали на меті.

Та ми вже пережили неодно горе й якось і це переживемо в надії, що в короткім часі ще й у наше віконце засвітить сонце.

У сусіднім селі, Зарваниці, побили богато селян і понищили господарства, а пароха так побили, що треба було завезти його до шпиталю в Підгайцях.

Т. Ч.

(Далі буде)

АРЕШТУВАННЯ.

В Товстолузі біля Тернополя арештовано в ночи з 13. на 14. вересня ц. р. зьвкаатов... ного учителя Осипа Павлишина. Арештований, це один з найкращих кооператорів Тернопільщини. Осип Павлишин зорганізував село так, що стало під кожним оглядом першою громадою в повіті. Арештований є членом Повітового Комітету УНДО, членом Надзірної Ради Українського Кооперативного Банку в Тернополі т. п. Причина арештування незнана.

ЗАЛІЗНИЧІ КАТАСТРОФИ В СРСР.

На стації Разумовскоє поїзд, що їхав до Москви, вискочив з шин, при чому було кількох ранених. На мурманському шляху в катастрофі згинуло 9 осіб. Так само під Курськом була залізнича катастрофа, що спричинила смерть 15 осіб.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

КЛІВЛЕНД, О.

До масового походу!

В суботу, дня 15-го листопада, заманіфестує Клівлендська Україна ще раз свою національну карність і солідарність. А разом з Клівлендом станують в однім ряді й околичні громади, щоби запротестувати проти польських звірств.

Збірка наступить в 1-шій годині пополудні в „Сентрал Армори Гол" (напроти Сіти Гол), Іст 6-та улиця і Лейксайд.

—o—

ЖІНОЦТВО НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ — ДО ПОХОДУ!

В суботу, дня 15. листопада с. р., відбудеться в Ню Йорку великий масовий маніфестаційний похід. На нім виступить громадно й українське жіноцтво. Жінки, котрі не були на зборах Союза Українок в четвер, дня 13 с. м., повинні доложити всіх сил, щоби прибути на сю велику маніфестацію. Чи яка жінка є членицею Союза Українок в Америці чи ні, вона повинна станути в один ряд із зорганізованим жіноцтвом, яке возьме участь в сій демонстрації.

Тепер ні час ні місце на особисті чи партійні порахунки. Ми маємо стати плече в плече там, де ходить про маніфестацію національної єдности у протесті проти польських звірств. Ся демонстрація повинна принести нам богато розголосу в американській пресі, а через се і в цілому світі. Від жінки вимагається під громадянським і національним виповнення тих самих обовязків, що й від мущини. Тому не оставаймось позаду, а будьмо всі як одна в суботу, в 12 годині полудня, на Вашингтон Сквер, з чорною опаскою на лівім рамени.

Чи ми дійсно відчуваємо біль і кривди наших братів в Галичині, пізнаємо по тім, як численно прибудемо на сей маніфестаційний похід. Проситься жіноцтво явитися по можности в національних строях, або в темному одязі.

За „Союз Українок в Америці":

О. Лотоцька, голова;
К. Шутаківна, писарка.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

On Sunday, November 1, a special meeting of the St. George Brotherhood of the Ukrainian National Ass'n, Branch 239, was held in the Ukrainian Hall in Philadelphia.

The purpose of this meeting was to help the young Ukrainian element of Phila. to organize so that they could manage their own affairs both in, and out of, the Ass'n.

Mr. Segin, the secretary of the Branch, had sent cards to all the older members of the Ass'n, with the plea that they bring all the younger members of their family to the meeting. There were about fifteen people present, out of which number about eight were eligible to this type of activity. This was surely a small number, which made it impossible to do something of importance. It was however good for the beginning. It can serve as an inspiration and encouragement for other young people of Phila. to join in the movement, and to show them that we really mean business.

The following temporary officers were then elected: Walter Nakoniczny, President; Andrew Wolfe, Secretary; and John Chmelyk, Treasurer.

The meeting was adjourned with the understanding that we were to get all the younger people we can and meet again in the Ukrainian Hall at Franklin St. on Sunday, November 16, at 4.00 P. M.

I take this opportunity to ask you, the Ukrainian young people of Phila., to cooperate and help put this project through. It is well worth while.

Andrew Wolfe, Sec'y pro tem.

ВКАЗІВКИ ЩО ДО ПОХОДУ.

Дня 1. листопада 1930. року відбулися в Ню Йорку загальні збори в справі ПРОТЕСТАЦІЙНО-МАНІФЕСТАЦІЙНОГО ПОХОДУ, який буде в Ню Йорку дня 15. листопада. В зборах узяли участь делегати всіх національних товариств Ню Йорку, Бруклина, Стейтен Айленд, Джерзи Сіти, Пасейку, Байону, Елизабету і Нюарку. Деякі місцевости, як Йонкерс, Асторія, Петерсон, котрі не мали своїх делегатів на перших зборах, пізніще заявили екзекутиві, що вони згідні зі всіми ухвалами зборів та вважають їх за обовязуючі для себе. На зборах запали слідуючі ухвали:

Одноголосно рішено, що ПРОТЕСТАЦІЙНО-МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ПОХІД МАЄ ВІДБУТИСЯ ДНЯ 15. ЛИСТОПАДА 1930. І В ТОМУ ПОХОДІ МАЮТЬ УЗЯТИ УЧАСТЬ ВЕТЕРАНИ, ЦЕРКОВНІ ГРОМАДИ І ПОЛІТИЧНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСТА НЮ ЙОРКУ И ОКОЛИЦІ.

ЗАГАЛЬНА ЗБІРКА УЧАСНИКІВ ПОХОДУ ЗАЧИНАЄТЬСЯ О 12. ГОДИНІ В ПОЛУДНЕ НА ВАШИНГТОН СКВЕР ПАРК (Початок Пятої Евеню, коло Пятої Вулиці).

ПОХІД РУШИТЬ ТОЧНО О ГОДИНІ ДРУГІЙ.

КОЖДА ПОЗАМІСЦЕВА ГРОМАДА ПОВИННА СКЛИКАТИ В СЕБЕ НА ЗБОРИ ПРЕДСТАВНИКІВ УСІХ МІСЦЕВИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТОВАРИСТВ, ОБГОВОРИТИ СПРАВУ ПОХОДУ ТА ПРИГОТОВИТИ ВСЕ ТАК, ЩОБИ СЯ ГРОМАДА МОГЛА ПРИЇХАТИ ДО НЮ ЙОРКУ ЯК ОДНА ЗОРГАНІЗОВАНА ЦІЛІСТЬ.

ТІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО МАЮТЬ СВОЇ ПРАПОРИ, ПОВИННІ ПРИЇХАТИ З ПРАПОРАМИ УКРАЇНСЬКИМИ И АМЕРИКАНСЬКИМИ.

КОЖДИЙ УЧАСНИК ПОХОДУ ПОВИНЕН МАТИ НА ЛІВІЙ РУЦІ ЧОРНУ ОПАСКУ, О ЯКУ КОЖДИЙ ПОСТАРАЄТЬСЯ САМИЙ.

НА ПЕРЕДІ ПОХОДУ МАЮТЬ ІТИ АМЕРИКАНСЬКІ ВЕТЕРАНЕ УКРАЇНСЬКОГО РОДУ В ОДНОСТРОЯХ, А ХТО ЙОГО НЕ МАЄ, ТАК НАЙ ПОСТАРАЄТЬСЯ ПРИНАЙМЕНЧЕ О ОПАСКУ З ВІДПОВІДНИМ НАПИСОМ.

ЗА ВЕТЕРАНАМИ БУДУТЬ ІТИ СВЯЩЕНИКИ З ТИХ ГРОМАД, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПОХОДІ.

СІЧОВИКИ З УСІХ МІСЦЕВОСТИЙ ПРИБУДУТЬ В ОДНОСТРОЯХ.

ПОЖАДАНИМ Є, ЩОБИ КОЖДА МІСЦЕВІСТЬ ЗОРГАНІЗУВАЛА ЯК НАЙБІЛЬШЕ ЖІНОК І ДІТЕЙ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СТРОЮ.

ПОХІД МАЄ ПОСТУПАТИ СПОКІЙНО, ПОВАЖНО І ГІДНО, ЯК ПРИСТАЛО ЗОРГАНІЗОВАНІЙ КУЛЬТУРНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ІМІГРАЦІЇ.

В ПОХОДІ НЕ ВІЛЬНО КУРИТИ.

КУЛЬТУРНИЙ ЧОЛОВІК СТАЄ В ПОХОДІ, А НЕ ПРИГЛЯДАЄТЬСЯ ПОХОДОВИ ЗІ САЙДВОКУ.

НА ПОКРИТТЯ ВИДАТКІВ ПОХОДУ КОЖДЕ ТОВАРИСТВО ПРИСИЛАЄ СЕЙЧАС ЩО НАЙМЕНЧЕ 10 ДОЛЯРІВ. СИЛЬНІЩІ ТОВАРИСТВА ПРИШЛЮТЬ БІЛЬШЕ.

ВСЮ ПІДГОТОВЧУ ПРАЦЮ ДО ПОХОДУ ВІДДАНО ВИБРАНІЙ ЕКЗЕКУТИВІ, ДО ЯКОЇ ВВІЙШЛИ: М. Радик, І. Гузар, А. Борак, М. Близнак, М. Пізнак, Д. Галичин, А. Дубас, П. Сокальчук, І. Ґелета.

Ся екзекутива поробила вже всі потрібні заходи й старання що до походу.

Екзекутива звертається до тих громад, що мають свої банди, як: Пасейк, Байон і Елизабет, щоби вони постаралися прибути на сей похід зі своїми орхестрами та щоби повідомили про своє прибуття заздалегідь секретаря екзекутиви:

MR. D. HALYCHYN, 37½ ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.

Екзекутива просить кожду організацію, що бере участь у сьому ПОХОДІ, вислати сейчас 10 долярів або більше на адресу касієра:

MR. A. DUBAS, 428 EAST SIXTH STREET, NEW YORK CITY.

По всякі інформації щодо ПОХОДУ просимо звертати на адресу секретаря екзекутиви Д. Галичина на адресу як вище. 261,5

За екзекутиву: І. Гузар, голова; А. Борак і М. Близнак, заступники голови, М. Пізнак і Д. Галичин, секретарі; А. Дубас касієр; П. Сокальчук, заступник касієра; адвокат М. Радик; і ветеран І. Ґелетій, як „Ґренд маршел" походу.

(Оголошення).

ПОЗІР! ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

ПЕРТАМБОЙСЬКА ГРОМАДА БУДЕ ОБХОДИТИ ТОРЖЕСТВЕННО

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

Тому що цей день є призначений конгресом Обеднання днем молитви, в часі Сл. Божої відбудеться спільна молитва за відвернення Ляцько-хижацького нападу на наш народ, та й о злуку й витревалість нашого народа аж до побіди в боротьбі з Ляхом-татарином. По Сл. Божій відправиться панахида за всіх тих, що полягли в боротьбі за волю українського народа.

В 7 год. вечером в Укр. Галі при Стейт Ст. силами Т-ва „Боян" і Т-ва „Луг" відбудеться

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

При кінці концерту, виступлять делеґати всіх місцевих товариств, братств і сестрицтв з поклоном погибшим при чім зложать (з осібна) дар на Інвалідів. Святочну промову буде мати гр. Дм. Галичин з Ню Йорку. Акомп. піяна п-на О. Ваверчак. Дірігент хорів И. Буката.

264,266 **Комітет.**

УВАГА! БРУКЛИН, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТОВАРИСТВ, БРАТСТВ І УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТ. ПАРОХІЇ СОШЕСТВІЯ СВ. ДУХА,

при участи двох хорів: Хору Української Молоді з Бруклина під проводом дірігента п. В. Савіцького, і Хору тов. „Боян" з Йонкерс під дірігентурою п. М. Фатюка

З НАГОДИ 12-ЛІТНОЇ РІЧНИЦІ ПОВСТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕПУБЛИКИ

улаштовується

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

З ВЕЛИЧАВИМ КОНЦЕРТОМ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В AUDITORIUM PUBLIC SCHOOL No. 17, НОРТ 5-та ВУЛИЦЯ, МІЖ УЛ. DRIGGS і ROEBLING, BROOKLYN, N. Y.

Початок точно в годині 4-тій пополудни 265-6

УВАГА! УКРАЇНЦІ З ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Спільним старанням Українських Організацій м. Филаделфії

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В УКР. ГАЛІ, 849 Н. ФРЕНКЛІН СТ., ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

В ПАМЯТЬ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ. ПОЧАТОК В ГОДИНІ 6. ВЕЧЕРОМ.

Перед полуднем в 10 годині відбудеться величаве Поминальне Богослуження по Українських Героях в Українській Православній Церкві при Беркс і Джермантавн.

Головним бесідником підчас Святочного Концерту буде відпоручник, котрий на днях прибув із Рідного Краю.

УКРАЇНЦІ:

Нехай не забракне ні одного з Вас на цьому Святі! Нашим обовязком є прийти і гідно запротестувати проти звірств польської дичі над Українським Народом.

Програма Концерту дуже богата: її можна буде набути при вступі на галю.

264, 266 **Комітет.**

УВАГА! БЕРВІК, ПА., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

відсвяткується

заходом Української гр.-катол. Парохії при співучасти всіх Братств, Товариств і Сестрицтв в Бервік, Па., з слідуючою програмою:

В неділю, зараз по Сл. Божій, відправиться ПАНАХИДА по полягших героях, замучених ляхо-катами в нашій визвольній боротьбі. — Вечером, в годині 7-мій

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ І СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

В ГАЛИ МАДЯРСЬКІЙ НА ФРІЗ ЕВЕНЮ, БЕРВІК, ПА.

В програму входять дуже гарні народні і Стрілецькі пісні, як також промови.

Поважана Громадо! Наш край в огні. Ворог скаженіє. Дванацятий Листопад вкривається свіжими могилами на нашій рідній землі. Тож ми всі тут на вільній земли хотяй вшануймо память наших героїв, замучених ляхо-катами. Нехай день 16-го листопада буде в Бервік і околиці днем національного свята. Прийдіть численно і спільно запротестуємо перед культурним світом проти ляцьких варварів, котрі нищать все, що є українське! **Дохід з концерту призначений на Рідний Край. — Комітет.** 266

ПОЗІР! МІКІС РАКС, ПА., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В МІКІС РАКС, ПА.

— уладжує —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В УКР. НАР. ДОМІ, cor Ella & Munson Ave., McKEES ROCKS, PA.

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ І СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

Початок точно в годині 3-тій пополудни.

Всі Українці зійдуться в год. 2-гій попол. до Української Церкви Пр. Діви Марії. Тут відправиться ПАНАХИДА за всіх наших Героїв, полягших за волю України як у світовій війні, так в теперішних ляцьких нападах на нашу Батьківщину. По панахиді **всі походом** удадуться до Укр. Нар. Дому **на ВІЧЕ і КОНЦЕРТ.** На концерті буде промовляти **Впр. о. Н. Волощук,** начальний капелян Амер. Леґіону, парох української церкви в Johnstown, Pa. Будуть також місцеві бесідники. 266

На концерті буде співати **місцевий хор,** як рівнож **Український Хор з Carnegie, Pa.**

Громадяни! В кого українське серце, той певно явиться на Концерті. Не сміє бракнути ні одної української душі.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ОТСИМ ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ ВСІХ ЧЛЕНІВ ТОВАРИСТВА ЖЕРЕБЕЦЬКА ЛЮБОВ, ВІД. 144 У. Н. СОЮЗА, І ВСІХ ПРИХИЛЬНИКІВ ТОВАРИСТВА, ЩО

СВЯТОЧНИЙ ВЕЧІРОК

святкуватиме

В 15-ЛІТНІ РОКОВИНИ СВОГО ІСТНОВАННЯ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ, (MANHATTAN LYCEUM)

66-68 East 4th Street, New York, N. Y.

Початок в годині 5-тій ввечір.

Першорядна музика. Тікет $1.00

На ювилею не забудеться і про наш Рідний Край.

266 **Комітет.**

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З КОГУС, ТРОЙ, ВОДЕРВЛІТ І ОКОЛИЦІ!

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

— устроюється —

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В КОГУС, Н. Й.

В СУБОТУ, ДНЯ 15-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ ПРИ ONTARIO STREET.

Головний бесідник гр. Р. СЛОБОДЯН.

Початок віча в год. 7-ій ввечір. 266 **Комітет.**

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ТОВАРИСТВО ДУНАЇВ ПОВІДОМЛЯЄ ЦЕЮ ДОРОГОЮ всіх інтересованих, що

БАЛЬ

котрий мав відбутися

В СУБОТУ, ДНЯ 15-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В УКР. РОБ. ДОМІ, ВІДКЛИКАЄТЬСЯ З ОГЛЯДУ НА ПОДІЇ, ВІДБУВАЮЧІСЯ В КРАЮ ПІД ТЕПЕРІШНЮ ПОРУ.

Про гроші просимо звертатися до комітету.

265,7 **Уряд Тов. Дунаїв.**

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Жертва на інвалідів і політичних вязнів.

Український бизнесмен П. Стасюк переслав через Обеднання $50.00, котрі призначив так: 25 дол. на українських інвалідів, а 25 дол. на політичних вязнів.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Січ на УВО.

Між жертвами, які зложено на Конгресі „Обеднання" на боеву акцію, пропущено жертву Січи ім. Б. Хмельницького, яку зголошено й донесено, а яка виносить $25.

М. Близнак.

—o—

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Союзовий відділ на боеву акцію.

Члени Товариства Українська Січ, від. 170 У. Н. Союза ухвалили передати до Обеднання $25 з призначенням на допомогу боевій акції.

Страшний польський терор не дозволяє нікому з Українців відмовитися від жертви.

За Уряд: **С. Безушко,** предс., **Т. Наконечний,** секретар.

—o—

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

На Народний Дім в Корчині Рус.

На закупно площі під будову Народного Дому в Корчині рус. вислав підписаний комітет $300.

За Комітет:
Л. Онуфрів, П. Мелень, С. Безушко.

—o—

БЕЙОН, Н. ДЖ.

На боеву акцію.

На балю Укр. Амер. Горожанського Клюбу зібрав гром. Мирон Данько $8.35 і переслав до Обеднання на потреби УВО.

—o—

БЕЙОН, Н. ДЖ.

На боеву акцію.

На вічу, котре відбулося в неділю, 2. листопада, зібрано 88 долярів і 80 ц. По відтрученню коштів у сумі 19 долярів, лишилося $69.80.

В Українськім Народнім Домі на забаві, С. Ничай промовив кількома словами про події в старім краю, про діяльність УВО та про польську „пацифікацію". На його заклик зібрано 12 долярів і 70 центів, які призначено на УВО.

Жертвували: по $1: С. Липа, М. Щерба, А. Басараб, П. Кудрик, П. Жирий, І. Корело, В. Федорик, И. Ошуст, І. Лабай; по 50 ц.: С. Кібало, Г. Турчин, С. Готра, М. Біляк і Н. Н., а дрібними датками зібрано $1.20.

Жертви вислано через Обеднання.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ШИКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 16-го листопада, в годині 12.30 пополудни, в галі Укр. Прав. Церкви, 1944 В. Ірі ул. Проситься членів прибути на означений час. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Д. Красножоний, предс.; Ів. Скульський, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 15 листопада, в годині 8-ій ввечір, в Домі 217 Іст 6-та вул. Кождий член обовязково має явитись на збори, бо є важні справи до вирішення. Члени котрі ще не заплатили за тікети на пікнік, мають принести на сі збори. Також члени котрі ще не зложили жертви по $1 на Сиротинець, мають принести на сі збори. Будемо приймати нових членів, тому інтересовані повинні привести з собою своїх знакомих. — Ник. Марків, рек. секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 16 листопада, зараз по Сл. Божій, в парохіяльній школі на Рівер ул. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо маємо справи, котрі мусять бути вирішені. Буде також справа протесту проти ляцьких звірств в Рідним Краю. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. — Гр. Сайкевич, гол.; Т. Мороз, кас.; П. Саламаха, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Усп. Пр. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх своїх членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, Норт Мейн і Гавел ул., точно в годині 2-ій 16 листопада, в Укр. Нар. Церкі Галі при пополудни. Проситься всіх членів явитись на мітінг, бо є важні справи до полагодження. — Мих. оГдованець, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 34, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, місцевих і позамісцевих, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 15 листопада, в годині 7-ій вечером, бо в неділю відбудеться демонстрація. Проситься всіх членів прибути в означений час, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть виключені з членства. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — І. Бандирський, пр.; Ів. Гіль, кас.; Ів. Чмирид, фін. секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 16 листопада, в годині 1-ій пополудни, в Юніон аГлі, Н. Вайомінг ул. (2-гий поверх, ч. руму 4). Проситься всіх членів вирівнати свої вкладки. — О. Шараварко, предс.; С. Костюк, секр.; М. Процько, кас.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 16 листопада, точно в годині 1-ій пополудни. Всі члени і членкині мають бути присутними. — Вол. Се.ін, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 16 листопада, в годині 2-ій пополудни в гали церковній. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Дмитрів, предс.; Й. Клебан, кас.; І. Маркович, секр.

В школі.

Учителька: Хто може мені пояснити, що значить „бродяга".

Івась: Я, прошу. То та людина, котру називалиб туристом, як би були в неї гроші.

ПОЗІР! НАНТІКОК, ПА. ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКР. СПІВАЦЬКОГО КРУЖКА

при церкві св. О. Николая

— відограється —

ПРЕДСТАВЛЕННЯ

„ХМАРА"

драма у 5 діях, А. Суходольського

В НЕДІЛЮ, 16-ГО ЛИСТОПАДА

в годині 7-мій вечором, В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ, ПРИ W. GREEN & HANOVER STS.

Шановні Громадяни! Прийдіть всі численно на це так гарне представлення, а не пожалуєте. Здається, що перший раз в тих околицях буде відгравалася „Хмара", тож користайте з цеї нагоди і приходіть всі!

265-6 **Комітет.**

ПОЗІР! — ЯНГСТАВН, ОГАЙО!

В СУБОТУ, 15 ЛИСТОПАДА С. Р.

—: відбудеться :—

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОГО ТАНКУ

— влаштований —

Школою Укр. Націонал. Танків ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА під управою інструктора п. П. СМУКА

ЗАХОДОМ Y. M. C. A. (Young Men Christian Association)

В ГАЛІ Y. M. C. A.

17 N. Champion St., Youngstown, O.

Початок в 8-мій годині ввечір. Вступ 25 центів.

Українці і Українки, приходіть численно. Часть доходу йде на УВО. 265-6

СНИТЬСЯ ІМ ВІЙНА.

„Правда" у великій статті трубить на алярм, мовляв, капіталистичні держави вже готовляться до походу на Київ. Англія будує в Констанці морську базу для опанування Чорного моря, звідки англійська армія посунеться на Україну і Кавказ. Румунія вже готова до війни. Англія рішила за всяку ціну відірвати Україну від СРСР і створити з неї окрему державу під своїм протекторатом.

„Правда" кінчить: „Чорне море є ключем до опанування України і тому ми мусимо зміцняти червону фльоту на Чорному морі".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ ВАСИЛЯ (ВІЛІЯМ) НИЦАК, два місяці тому перебував у Sugar Lool, Pa. R. F. D. Luzern Conty. Хтоб знав його адресу прошу написати до: 265-7

NICHOLAS DAISAK,
991 — 2nd Ave., Astoria, L. I., N. Y.

НА ПРОДАЖ БУЧЕРНЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН ШТОР,

бизнес вироблений і в добрій дільниці. Продається з причини хворости у фамілії. Голоситись під ч. **22 ST. PAUL'S AVE., JERSEY CITY, N. J.** 266-7

МАЮ НА ПРОДАЖ

УКРАЇНСЬКУ ВИШИВАНУ СОРОЧКУ в цілости, ковнір і зарукавки викладані, вишивка найновішого стилю. Інтересовані покупці в справі ціни і величини вище згаданої сорочки прошу розписатись зі мною на пониже подану адресу: 266

ІВАН МИЛЕНЬКИЙ,
14901 Lincoln Ave., Harvey, Ill.

БИЗНЕСМЕНИ! Маю кільканацять людей, що шукають добрих ріжних бизнесів в околиці яких 25 миль від Jersey City і в Jersey City. Отже коли Шановний Читач має який бизнес і хоче його спродати, прошу зголоситись: 256-

WALTER KOSTETSKI,
11 Gifford Avenue, Jersey City, N. J.
Telephone: Bergen 3-9228.

КУПНО І ЗАМІНА

Можете заміняти свою фарму за 16-фамілійний дім зі сторами в Ньюарку, Н. Дж., або свої лоти за малий дім в Ровей, Н. Дж. Маємо на продаж і в заміну лоти від $150 і доми від $4,950 і вище. Пишіть по дальші інормації до: 254-78

SLAVONIAN LAND CO.,
206 Broadway, Room 430,
NEW YORK CITY.
